

Na osnovu člana 3. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu («Sl. glasnik RS» br. 101/2005) i člana 27, a u vezi sa članom 53. stav 2. Statuta Kliničkog centra Niš, Upravni odbor Kliničkog centra Niš na sednici održanoj 17.09.2014. godine, donosi

P R A V I L N I K

o obimu, načinu i rokovima pregleda i ispitivanjima oruđa za rad, električnih instalacija i instalacija fluida, postupak njihovog održavanja u ispravnom stanju i vođenju evidencije i regulisanje pojedinih periodičnih obaveza iz oblasti bezbednosti na radu

Član 1.

Ovim Pravilnikom određuju se oruđa za rad i uređaji za koje je Klinički centar Niš dužan da obezbedi periodična ispitivanja koja vrše ovlašćene stručne organizacije. Periodična ispitivanja oruđa za rad vrše se radi utvrđivanja da li je primenjenim merama i normativima bezbednosti na radu (u daljem tekstu BNR), osiguran bezbedan rad sa oruđima za rad.

Član 2.

Oruđa za rad, električne instalacije i instalacije fluida pregleda i proverava njihovu ispravnost, održava u ispravnom stanju i o tome vodi evidenciju Služba za tehničke i druge slične poslove (u daljem tekstu: Služba).

Član 3.

Oruđa za rad, električne instalacije i instalacije fluida pregledaju se i ispituju na način i u rokovima utvrdjenim uputstvom proizvođača, tehničkim propisima i JU standardima.

Ako uputstvom proizvođača, tehničkim propisima i JU standardima nisu propisani drugi rokovi, oruđa za rad, električne instalacije i instalacije fluida pregledaju se:

- dnevno – dnevni pregled,
- na period od jedne godine – redovni pregled,
- posle rekonstrukcije, havarije, premeštanja na drugo mesto, remonta i po potrebi – vanredni pregled.

Redovni i vanredni pregled se vrši na isti način, odnosno po propisanom postupku za redovan pregled.

Član 4.

Dnevne preglede iz člana 3. ovog Pravilnika vrši:

- oruđa za rad – rukovalac
- električne instalacije – dežurni električar
- instalacije fluida – zaduženi zaposleni održavanja.

O vizuelnom pregledu ispravnosti oruđa za rad, električne instalacije i instalacije fluida, ne vodi se posebna evidencija, a zaduženi zaposleni je obavezan da svaki

utvrđeni nedostatak, nepravilnost, nesprovedenu meru BNR odnosno kvar odmah prijavi svom neposrednom rukovodiocu.

Član 5.

Redovne i vanredne preglede ispitivanja iz člana 3. ovog Pravilnika i redovno i interventno održavanje u ispravnom stanju oruđa za rad, električnih instalacija i instalacija fluida vrši Služba.

Za organizaciju obavljanja pregleda ispitivanja i održavanja iz prethodnog stava odgovoran je rukovodilac Službe.

Član 6.

Postupci redovnog – preventivnog održavanja moraju biti u skladu sa uputstvima proizvođača za rad i izvođača električnih instalacija i instalacija fluida, a i tehničkih propisa.

Član 7.

Oruđa za rad pregledaju se i ispituju po tehnološkom postupku koji se sastoji iz dva dela:

- opšti pregled koji je isti za sva oruđa za rad, bez obzira na vrstu, tip i namenu,
- specifični pregled koji zavisi od vrste oruđa za rad, tipa i namene.

Član 8.

Opštim pregledom se proverava ispravnost oruđa za rad, a naročito:

1. Smeštaj oruđa za rad:

- slobodne površine za rukovanje i posluživanje oruđa za rad, kao i površine za odlaganje materijala (sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda),
- slobodne prolaze i pristupe oruđu za rad (iščepnje, podmazivanje i održavanje oruđa za rad),
- smeštaj oruđa za rad u odnosu na rukovaoca, kao i na druge zaposlene u neposrednoj blizini sa aspekta mogućih mehaničkih povreda, zdravstvenih oštećenja (otrovne i agresivne materije, zračenja, blještanja svetlosti i dr.) i drugih neželjenih pojava,
- raspored oruđa za rad u odnosu na izvore dnevne svetlosti (prozori) i električnog osvetljenja,
- stabilnost oruđa za rad i njihovo utemeljenje – u vršenju za temeljnu podlogu.

2. Natpisi i upozorenja:

- natpisna pločica sa podacima i tehničkim karakteristikama,
- oznake: za kretanje i brzine; radnih elemenata; za rukovanje i komandovanje; sigurnosti i sl.,
- trajna upozorenja ili uputstva.

3. Pogonska energija:

- električna oprema (napajanje, priključivanje na mrežu, zaštita od kratkog spoja, preopterećenje i pad napona u slučaju kvara i smetnji upravljačkih i strujnih kola, razmeštaj opreme, upravljačkih uređaja, kablova i provodnika, električnih razvodnika i električnih motora, priključivanje pribora i ispitivanja električne opreme),
- ispunjenje posebnih uslova ako je oruđe na električni pogon smešteno u prostoriji ili na mestima sa posebnim opasnostima (vlažne ili pregrejane prostorije ili ugrožene od zapaljivih ili eksplozivnih smeša),
- hidraulični i parni uređaji,

- energetski vodovi,
4. Poremećaji, nestanak i ponovni povratak energije,
 5. Uređaji za upravljanje:
 - uređaji za puštanje u pogon i zaustavljanje,
 - uređaji za rastavljanje od napajanja iz električne energije, odnosno od izvora napajanja druge pogonske energije,
 - aktuatori uređaja za upravljanje (upravljačke poluge, ručice, kola i sl.), uređaji za ručno i uređaji za nožno upravljanje,
 - uređaji za hitno zaustavljanje u slučaju opasnosti.
 6. Automatski rad oruđa za rad:
 7. Zaštitne naprave:
 - uređaji koji isključuju oruđe dok se zaštitna naprava ne postavi na svoje mesto,
 - pri vršenju zaštitnih naprava,
 - sigurnosni razmak između zaštitne naprave i dela oruđa,
 8. Zaštitni uređaji:
 - uređaji za daljinsko vođenje (upravljanje),
 - uređaji za dvoručno uključivanje
 9. Zaštitne blokade,
 10. Kontrolni instrumenti i signalni uređaji:
 - kontrolni i merni instrumenti (termometri, manometri) i sl.,
 - signalni uređaji (signalne svetiljke, zvučni signalni uređaji za alarmiranje i drugi signalizatori)
 11. Uređenje mesta rada.

lan 9.

Pregledom i ispitivanjem električnih instalacija proverava se ispravnost svih elemenata električne instalacije, a naročito:

1. natpisne pločice i druga sredstva za raspoznavanje,
2. upravljački elementi i elementi signalizacije,
3. mogućnost raspoznavanja izolovanih provodnika i kablova,
4. uređaja za zaštitu,
5. šeme, dijagrami ili tabele električnih instalacija,
6. električni razvod:
 - zaštita izolovanih provodnika i kablova od mehaničkih, termičkih i hemijskih oštećenja,
 - minimalni presek izolovanog provodnika,
 - dozvoljeni pad napona,
 - spoj provodnika i druge električne opreme,
 - prolaz električnih razvoda kroz zidove i metalnu konstrukciju,
 - lokacija – postavljanje električnih razvoda u odnosu na: neelektrične instalacije, instalacije grejanja, cevi sa toplim vazduhom ili dimnjak, neelektrične instalacije na kojima je moguća kondenzacija vode ili drugih tečnosti, metalne delove električnih razvoda, zid, isti instalacioni kanal ili

cev za elektri ni razvod nižeg i višeg napona i samo jednog strujnog kola, pri vrš avanje elektri nog razvoda, polaganje kablova u zidu i na zidu, instalacione cevi i instalacione kanale, razmak izme u izolovanih provodnika, ukopavanje kablova u zemlju i postavljanje istih u vazduhu

7. rasklopne ure aje:

- višepolne,
- jednopolne,
- zaštitni ure aji od prekomerne struje,
- topljivi osigura i,
- ure aji za rastavljanje

8. ure aji za isklju ivanje elektri ne instalacije:

- radi mehani kog održavanja,
- u slu aju hitnosti,
- za funkcionalno upravljanje

9. rasklopne blokove

10. sigurnosni sistemi

11. tehni ke mere zaštite:

- od elektri nog udara,
- od požara,
- od prekomerne struje,
- od prenapona,
- rastavljanjem, isklju ivanjem i funkcionalnim uklju ivanjem i isklju ivanjem strujnog kola,

12. pregledi i ispitivanje stanja primenjenih mera zaštite od elektri nog udara (provere zaštite od napona dodira).

Ian 10.

Radi postizanja i održavanja pouzdanosti i sigurnosti rada instalacije fluida se redovno pregledaju i ispituju.

Vizuelnim pregledom svih elemenata instalacije fluida naro ito se proverava:

- korozivna zaštita cevovoda i drugih pripadaju ih elemenata i postojanje odgovaraju e boje na cevovodu,
- mehani ka ošte enja cevovoda i postojanje zaštite od mehani kih ošte enja,
- stanje pomi nih i nepomi nih oslonaca cevovoda, kao i drugih nose ih delova, stanje ventila, zasuna i ostalih armatura,
- nepropustljivost zapornih organa i njihovo brzo i lako otvaranje i zatvaranje,
- nepropustljivost zavarenih i navojnih spojeva,
- stanje termi ke izolacije, ako takva izolacija postoji na instalaciji,
- stanje sigurnosnih, redukcionih i brzozatvaraju ih ventila, ventila za zatvaranje u slu aju prskanja cevovoda i drugih sli nih delova instalacije,
- sigurnosna razdaljina instalacija od zidova, opreme i drugih instalacija u zavisnosti od energenata.

Ispitivanje instalacije fluida vrši se po projektnoj dokumentaciji, uputstvom proizvo a a i tehni kim propisima, a naro ito obuhvata:

- ispitivanje zavarenih spojeva,
- ispitivanje vrste e cevovoda,
- ispitivanje zaptivenosti cevovoda i drugih pripadaju ih elemenata,
- druga ispitivanja u zavisnosti od karakteristika energenata propisanih uputstvom proizvo a a i tehni kim propisima.

lan 11.

Pri pregledu i ispitivanju oru a za rad, elektri nih instalacija i instalacija fluida vodi se zapisnik izra en u skladu sa propisanim tehnološkim postupkom pregleda i ispitivanje oru a za rad i instalacija.

Jedan primerak zapisnika i evidenciju o izvršenim pregledima i ispitivanjima iz stava 1. ovog lana uva se i vodi u Službi.

lan 12.

Preglede, ispitivanja i održavanja i ispravnom stanju oru a za rad, elektri nih instalacija i instalacija fluida vrše samo stru no osposobljena lica.

lan 13.

Evidencije o održavanju (redovno – preventivno i interventno) u ispravnom stanju vodi se posebno za svako oru e za rad, elektri nu instalaciju i instalaciju fluida.

Evidenciju iz stava 1. ovog lana formira i vodi Služba.

lan 14.

Merenje mikroklimе i osvetljenosti prostorija Klini kog centra Niš obavlja se u letnjem i zimskom periodu, obavezno u onim radnim i pomo nim prostorijama u kojima koriš enjem nastaju:

- hemijske štetnosti (kotlarnica, vešeraj, kuhinja, labaratorija),
- fizi ke štetnosti (buka, zra enje, nedovoljno osvetljenje),
- biološke štetnosti.

Merenje obavljaju ovlaš ene organizacije sa stru nim saradnikom za održavanje i zaštitu Klini kog centra Niš.

Evidencija o merenjima iz stava 2. ovog lana nalazi se u Službi.

lan 15.

Periodi na ispitivanja hemijskih i fizi kih štetnosti vrše se u roku od tri godine od prethodnog ispitivanja, a mikroklimе i osvetljenosti u roku od šest godina od prethodnog ispitivanja.

Organizacije koje vrše ispitivanja, sastavljaju zapisnik o na enom stanju sa predlozima za njihovo unapre enje.

Služba se stara o dinamici pregleda i ažurnosti evidencije.

lan 16.

Liftovi na elektri ni pogon za vertikalni prevoz lica i tereta podležu tehni koj kontroli u skladu sa tehni kim Pravilnikom za liftove na elektri ni pogon – jedanput godišnje.

Liftovi podležu i obaveznom periodi nom ispitivanju u roku od tri godine od prethodnog ispitivanja. Ispitivanje vrši ovlaš ena organizacija.

Evidenciju o periodi nom ispitivanju iz stava 2. ovog lana vodi Služba.

lan 17.

Pregled i ispitivanje stabilnih posuda pod pritiskom podležu obaveznoj povremenoj tehničkoj kontroli u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom.

Evidenciju o pregledima i ispitivanjima iz stava 1. ovog člana vodi Služba.

lan 18.

Parna postrojenja podležu periodičnim pregledima u skladu sa tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrejača pare i zagrejača vode.

Evidenciju o pregledima postrojenja iz stava 1. ovog člana vodi Služba.

lan 19.

Periodičnom pregledu na tri godine podležu vozila u unutrašnjem saobraćaju (električna kolica – autokare). Preglede i ispitivanja vrši ovlašćena struka na ustanova.

Evidenciju o pregledima iz stava 1. ovog člana vodi Služba.

lan 20.

Klinički centar Niš je dužan da posle izgradnje ili rekonstrukcije objekta izvrši pregled gromobranske instalacije. Pregled gromobranske instalacije tokom upotrebe mora se vršiti:

- posle popravke, prepravke ili zamene gromobranske instalacije,
- posle udara groma u instalaciju ili objekat,
- u sledećim periodičnim razmacima u zavisnosti od vrste objekta:
 - dve godine – za objekte ugrožene požarom (kiseonikova stanica)
 - tri godine – za ugrožene objekte (kotlarnica)
 - pet godina za ostale objekte.

Preglede iz stava 1. ovog člana vrši ovlašćena ustanova, a evidenciju vodi Služba.

lan 21.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obimu, načinu i rokovima pregleda i ispitivanjima oruđa za rad, električnih instalacija i instalacija fluida, postupak njihovog održavanja u ispravnom stanju i vođenje evidencije i regulisanje pojedinih periodičnih obaveza iz oblasti bezbednosti na radu br.12586 od 22.05.2008.godine.

lan 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

**PREDSEDNIK
UPRAVNOG ODBORA,**

Irena Djordjević, dipl.pravnik